Ruimte voor het Limburgs Leven!

Verkiezingsprogramma 2023

Inleiding

Nieuwe zekerheden voor Limburg.
Ons liberale antwoord op snel veranderende tijden.

Veel Limburgers maken een onzekere tijd door. Limburgse huishoudens maken terecht zich zorgen over stijgende inflatie en energieprijzen. Limburgse jongeren kunnen lastig een betaalbaar huis vinden . Limburgse ondernemers hebben weinig vet op de botten door Covid-19 en worden nu geconfronteerd met een tekort aan personeel. En Limburgse boeren vragen zich af hoe hun toekomst eruit ziet als ze hun stikstofuitstoot moeten terugbrengen. Bovendien is Limburg, noch Nederland een eiland. De epidemie en de oorlog die Rusland is gestart in Oekraïne doen Limburgers twijfelen over de meest basale zekerheden.

De Limburgse samenleving heeft in het recente verleden laten zien opgewassen te zijn tegen crises. De inzet, samenwerking en veerkracht geven houvast voor de crises die we nu samen moeten bestrijden. Als inwoners, ondernemers en overheden goed samenwerken. Dan kunnen we Limburg nieuwe zekerheden geven in deze onzekere tijden.

Als Limburgse VVD willen wij samen met inwoners en ondernemers op zoek naar nieuw houvast voor de zekerheden waar je op mag rekenen. Zoals goed onderwijs en mooie banen voor de gouden handen en de knappe koppen. Door ons in te spannen voor voldoende woningen en een vitaal platteland met toekomstperspectief waar je prettig en veilig kan leven en werken. Doordat we samenwerken aan duurzame energie om ons minder afhankelijk te maken van de buitenwereld en een bijdrage leveren tegen de klimaatverandering. En waar we onze cultuur en tradities koesteren en doorgeven aan nieuwe generaties. Limburg staat voor grote uitdagingen, laten we daarom met elkaar werken aan stabiliteit en houvast voor inwoners en ondernemers.

Laten we samen streven naar nieuwe zekerheden voor Limburg.

Inhoudsopgave

Betaalbare woningen bouwen	4
Toegankelijk en betaalbaar vervoer	6
Gezond klimaat en duurzame energie	9
Vitaal platteland met toekomstperspectief	13
Beleefbare natuur	15
Veiligheid voor leefbaarheid	17
Laeve in Limburg	19
Goed onderwijs, mooie banen	21
Dienstbare overheid	24

Betaalbare woningen bouwen

Een passende woning moet voor iedere Limburger vanzelfsprekend zijn. Onze samenleving heeft, niet alleen in Limburg maar in heel Nederland, te maken met woningnood. Dat heeft vergaande gevolgen voor onze gemeenschap, want een huis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is je thuis, een plek waar je je veilig en prettig voelt. Daarom is het belangrijk dat Limburgers in elke levensfase een huis kunnen vinden waar zij willen wonen. Wonen in een aantrekkelijke omgeving, met goede voorzieningen, waar je thuis voelt.
De opgave waarvoor we staan is groot en voor de Provincie Limburg is daarbij een regierol weggelegd om samen met gemeenten te werken aan oplossingen. De realiteit van de crisis op de woningmarkt wil de Limburgse VVD heel concreet aanpakken: als het aan ons ligt, komen er de komende vier jaar 10.000 woningen bij in Limburg. Wij bouwen aan de Limburgse woningmarkt zodat de doorstroom op de woningmarkt weer op gang komt en iedereen - jong of oud, alleenstaand of gezin - uiteindelijk betaalbaar in onze provincie kan (blijven) wonen.

► In Limburg moeten versneld nieuwe woningen worden gebouwd.
Hiervoor is samenwerking tussen overheid en marktpartijen essentieel. De inzet is maatwerk met bouwen naar behoefte, waarbij nadrukkelijk ook naar prefab woningbouw wordt gekeken. Doordat woningen grotendeels in de fabriek worden voorbereid, hebben we op locatie weinig last van bouwverkeer en stikstofuitstoot. Zo houden we ook de vaart in de vergunningverlening!

► We transformeren bestaand vastgoed.
Met nieuw bouwen alleen komen we er niet! Voor de transformatie van vastgoed kijken we in het bijzonder naar kantoorruimten en leegstaande winkels. In lijn met landelijke regelingen stimuleren wij als provinciale overheid deze transformatieopgave, zo zetten wij bijvoorbeeld in op voortzetten van het Kader Kwaliteit Limburgse Centra waarmee wordt bijgedragen aan de verbetering van woon- en leefomgeving in dorpen en steden.

► Om tegemoet te komen aan de enorme behoefte aan woningen
Gaat de Provincie samen met de gemeenten prestatieafspraken maken over de 10.000 woningen die de komende jaren gebouwd moeten worden.

► De Provincie stimuleert gemeenten om maatwerk toe te passen
Bij woningbehoefte, bijvoorbeeld wanneer het gaat om de goede verdeling tussen (betaalbare) koopwoningen en sociale huurwoningen. Daarnaast wordt aan gemeenten ook gevraagd out-of-the-box te denken wanneer het gaat om de soort woningen die gebouwd worden, zo kunnen kleinschalige appartementengebouwen en creatieve nieuwe woonvormen bijdragen aan het versnellen van de totale woningopgave in onze provincie.

► Actuele uitdagingen rondom huisvesting van Oekraïense vluchtelingen en statushouders leggen eveneens een enorme druk op de reeds aanwezige schaarste op de woningmarkt.

Tijdelijke flexwoningen voor spoedzoekers en versoberen van de opvang voor statushouders kunnen oplossingen bieden. De regierol moet terug naar de Provincie.

► Bestuurlijk ligt de provinciale kerntaak rondom woningbouw bij het ordenen van de beperkte ruimte die we in Limburg hebben.

De Provincie houdt zich aan deze kerntaak en gaat gemeenten niet voor de voeten lopen of belemmeren bij plannen die recht doen aan de woningnood. Sterker nog, door gemeenten met ambtelijke capaciteit vanuit de Provincie te ondersteunen proberen we de woningbouw te versnellen. Daarbij helpt ook het verminderen van regelgeving. Zo stappen we af van de ladder van duurzame verstedelijking om het aantal bouwlocaties uit te breiden.

Toegankelijk en betaalbaar vervoer

Dagelijks maken we gebruik van vervoersmiddelen om ons te verplaatsen. Om met de auto, fiets of openbaar vervoer naar werk of school te gaan, boodschappen te doen of om familie en vrienden op te zoeken. Daarbij wil iedereen zonder gedoe van A naar B kunnen reizen. Voor de VVD staat voorop dat de Provincie Limburg zich inzet voor een goede bereikbaarheid in de hele provincie.

Willen we dat Limburg ook in toekomst een aantrekkelijke provincie is en blijft om te wonen, te werken en te recreëren, dan moet de komende jaren werk gemaakt worden van nog betere mobiliteit. Want, de bereikbaarheid van dorpen, steden en onze voorzieningen is van groot belang voor inwoners. Daarnaast is goede bereikbaarheid ook een randvoorwaarde voor de economische ontwikkeling van Limburg. Zowel via het spoor en de weg, als door de lucht en over het water. Zowel met het openbaar vervoer als op onze provinciale wegen. We gaan aan de slag voor een goede verbinding tussen Limburgse dorpen en steden.

► Veiligheid op en rond onze wegen heeft prioriteit.
We zetten daarom in op een goede inrichting van de provinciale wegen, met veilige oversteekplaatsen en overzichtelijke kruisingen, vooral op routes waar onze scholieren fietsen. Vandaar dat het dus belangrijk is dat de Provincie blijft investeren in goed onderhoud van de provinciale wegen.

► Kunnen doorrijden is belangrijk voor de doorstroming en de veiligheid.
Vandaar dat er ook in toekomst vanuit de Provincie een krachtige lobby richting Den Haag voor verbetering van de snelwegen wordt gevoerd. De verbreding van de A2 en verbetering van knooppunt Zaarderheiken A73/A67 zijn daarbij het meest belangrijk.

► Naast het recreatieve fietsgebruik neemt, onder meer door de komst van de e-bike, ook het woon-werkverkeer op grotere afstanden met een fiets toe.
Daarom zetten we in op een goede ontsluiting tussen steden en omliggende dorpen door betere inrichting van onze fietspaden en wegen, bijvoorbeeld met snelfietspaden.

► Het openbaar vervoer moet betaalbaar zijn en goed aansluiten op de (deel)fiets of (deel) auto.
Dit vraagt om voldoende frequentie, goede informatievoorziening en afstemming tussen bus en trein. Limburg kent te veel gebieden die heel lastig of niet bereikt worden door openbaar vervoer. Alternatieve vormen van openbaar vervoer, bijvoorbeeld de wensbus als lokale vervoersvoorziening door vrijwilligers of flexibele oproepsystemen zijn daarom broodnodig en verdienen dan ook in toekomst de steun vanuit de Provincie.

► Daar waar verduurzaming van vervoermiddelen een steeds belangrijkere rol spelen in het straatbeeld, is het ook zaak om bij het openbaar vervoer verder te investeren in elektrische bussen of bussen en treinen op waterstof.
En creatieve nieuwe woonvormen bijdragen aan het versnellen van de totale woningopgave in onze provincie.

► De spoorverbindingen vormen de ruggengraat van het Limburgse openbaar vervoer.
Daarom is het essentieel dat reizigers niet de dupe worden van teruglopende kwaliteit in de verbindingen die debet zijn aan onder meer personeelstekorten. Versterking van de spoorverbindingen verleidt reizigers juist om de auto te laten staan en verbindt onze provincie met steden buiten Limburg. Vandaar dat verdere uitstel van de elektrificatie van de Maaslijn tussen Roermond en Nijmegen.Onaanvaardbaar is voor de bereikbaarheid in Noord-Limburg. Voor de leefbaarheid en vitaliteit van Zuid-Limburg moet worden gestreefd naar twee keer per uur een drielandentrein tussen Luik, Maastricht, Heerlen en Aken.

► Om een volgende stap te kunnen zetten moeten we ook inzetten op grensoverschrijdende treinverbindingen tussen Eindhoven - Weert - Antwerpen en een directe verbinding van Maastricht - Luik - Brussel.
Daarnaast zetten we ook in op busverbindingen over de grens

► In Limburg leven we aan en met het water.
Ook vanuit bereikbaarheid speelt duurzaam vervoer via onze vaarroutes een cruciale rol. Het versterken van onze binnenhavens, verenigd in Blueports Limburg, zoals het uitbreiden van de havens Venlo en Heijen en het waar nodig verder uitbaggeren van vaarwegen zijn nodige maatregelen om de transitie van vervoer via de weg naar water (modal shift) te stimuleren.

► Maastricht Aachen Airport (MAA) is onderdeel van de Limburgse basisinfrastructuur en verschaft voor veel Limburgers een baan.

De VVD wil dan ook dat MAA open blijft. Nu andere vliegvelden in Nederland krapte ervaren, is er ruimte voor groei, mits aan cruciale randvoorwaarden wordt voldaan. Voor de VVD mogen omwonenden niet de dupe worden van deze uitbreiding en houden wij vast aan het gefaseerd verminderen van hinder. Zo brengen we het aantal ernstig gehinderden terug door het uitfaseren van de meest hinderlijke toestellen en het aan banden leggen van nachtvluchten. Een omgevingsfonds, gevuld met publieke én private middelen, draagt bij aan de verbetering van de leefbaarheid en omgevingskwaliteit door het ondersteunen van hinderbeperkende maatregelen. De Provincie dient de overlast die omwonenden ervaren te verminderen door het isoleren van huizen en waar nodig het direct uitkopen van huizen. Voor deze ambities moet effectief gebruik worden gemaakt van middelen vanuit het Rijk. Samen met de expertise van samenwerkingspartner Schiphol committeert de Provincie zich aan deze langjarige oplossing om duidelijkheid voor alle betrokken partijen te verzekeren. Daarnaast kan MAA onderdeel zijn van de toekomst van het vliegen. De VVD wil dan ook dat MAA zich in de toekomst toe zal leggen op elektrische vluchten.

Gezond klimaat en duurzame energie

De klimaatdiscussie kenmerkt zich ook in de Provincie Limburg de afgelopen jaren door een verdere polarisatie. Enerzijds ontkenners van klimaatveranderingen die het liefst hun kop in het zand steken, anderzijds drammers die het thema klimaat misbruiken als ideologisch instrument om mensen te betuttelen en een andere levensstijl op te dringen. De Limburgse VVD ziet in deze discussie de noodzaak voor aanpassingen naar een meer duurzame economie en samenleving, maar dit vraagt wel om verstandige keuzes.

Vanuit het Rijk hebben Provincie en gemeenten de opdracht gekregen om samen te werken richting een energieneutrale samenleving. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit de komende jaren gaan bereiken. Dat doen we door zowel werk te maken van zonneparken en windmolens, als ook te kijken naar andere vormen van duurzame energiebronnen. Als we de energietransitie op een verstandige manier inrichten is die ook haalbaar en betaalbaar voor onze inwoners en bedrijven, alleen dan is er voldoende draagvlak om deze transitie daadwerkelijk succesvol te maken. Alleen dan draagt verduurzaming ook bij aan verlaging van energiekosten voor gewone gezinnen en ondernemers die door de torenhoge energieprijzen steeds vaker in de knel komen. En alleen dan zijn er ook voor Limburg kansen voor economische groei en een fijne en leefbare omgeving.

► Kernenergie is een schonere en stabiele energiebron.

Om onze verantwoordelijkheid te nemen in de energietransitie willen wij vooral een actieve opstelling ten opzichte van kernenergie. Een autonome energieproductie is, zeker gezien de internationale onzekerheden, terecht drijvende kracht achter politieke besluiten voor de toekomst. Gezien de beperkte aansluiting op het Nederlandse energienet is een versterking van de energievoorziening van Limburg voorwaardelijk voor het blijven bestaan van de industrie in Limburg (papier, keramiek, chemie, glas, steenwol). We hebben energie-intensieve gebruikers met behoefte aan stabiele stroomvoorziening, grote hoeveelheden warmte en de eventuele productie van waterstof en synthetische brandstoffen. Kernenergie vormt een gedegen basis voor economische acquisitie voor de regio, vandaar dat de VVD bewust kiest voor kernenergie in de combinatie van verschillende energiebronnen. De vruchten van kernenergie mogen geplukt worden door de mensen in de omgeving. Zowel door het vergroten van de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat en daarmee het stimuleren van de werkgelegenheid. En ook door inwoners direct mee te kunnen laten profiteren als gevolg van lagere energierekeningen en vormen van winstdelingen.

► Het provinciale bestuur heeft wat de VVD betreft een belangrijke rol bij realisatie van kernenergie in Limburg.

Deze rol begint onder andere bij het faciliteren van marktpartijen, zowel energieleveranciers die een kerncentrale willen uitbaten als het stimuleren van een vestiging van producenten van kernreactoren (SMR's). Daarnaast ligt er ook een verantwoordelijkheid om in gesprek gaan met grootverbruikers over potentiële inkoop van kernenergie. Een eerste stap is reeds gezet door het in kaart brengen van geschikte locaties. Immers, uit onderzoek door de Provincie blijkt dat kleine modulaire reactoren van 200 - 300 MWe met gebruik van oppervlaktewater bijvoorbeeld langs de Maas en mini modulaire reactoren van 20 - 50 MWe met luchtkoeling technisch haalbaar kunnen zijn om vanaf 2030-2035 te voorzien in onze energiebehoefte. De Limburgse VVD ziet deze opties van kernenergie als essentiële toevoeging naast andere duurzame energiebronnen en zet daarom in op uitwerking van deze mogelijkheden, bijvoorbeeld in de nabijheid van energie-intensieve industrie zoals Chemelot. De komende jaren is het zaak om als Limburg met het Rijk samen te werken om geschikte locaties qua wet- en regelgeving klaar te maken voor kernenergie. De Limburgse VVD staat niet afwijzend tegenover participatie in deze energiecentrales, net zoals in het verleden is gedaan met Limagas, Plem, Mega en Essent. Dan kan iedere Limburger meeprofiteren doordat geld wordt verdiend voor de Limburgse kas.

► We willen dat Provincie Limburg samen werkt met Zeeland en Brabant zodat gelijktijdig in iedere provincie meerdere initiatieven worden opgestart.

► Duurzaam opwekken van energie kan alleen in samenspraak gaan met behoud van natuur, omdat we ons unieke Limburgse landschap koesteren.

Grootschalige energieopwek door zonneparken of windmolens kan een effectief middel zijn in de energietransitie, maar deze nemen ook veel ruimte in beslag. Vandaar dat zon-op-dak de norm moet worden in Limburg met de provinciale gebouwen en industrieterreinen als voortrekkersrol. Zonneweides worden uitsluitend toegestaan bij multifunctioneel ruimtegebruik, bijvoorbeeld in combinatie met versterken van de biodiversiteit of in de bermen van provinciale wegen. Voor nieuwe windmolens geldt dat deze gerealiseerd mogen worden wanneer er lokaal draagvlak is én als wordt voldaan aan strenge afstandsnormen naar omwonenden.

► Uiteraard trekt de Provincie ook samen met gemeenten op om te kijken naar andere vormen van energieopwekking zoals geothermie, aquathermie en groen gas.

Dit zijn veelbelovende technieken die gerichte aandacht verdienen in de plannen voor de provinciale energiestrategie. Hetzelfde geldt ook voor de transitie rondom warmte, het gebruik van restwarmte moet samen met gemeenten en industrie voortvarend worden opgepakt.

► De nieuwe landelijke Wet collectieve warmtevoorzieningen voorziet de oprichting van warmtebedrijven.

Dit kan voor Limburgse gemeenten en inwoners veel gevolgen hebben. Om hierbij enerzijds wildgroei van lokale bedrijven te voorkomen en anderzijds te zorgen dat alle gemeenten de warmtetransitie kunnen realiseren wordt ingezet op één provinciaal warmtebedrijf voor Limburg.

► Voor alle grote regionale energieprojecten geldt dat deze in samenspraak met de omgeving moeten worden uitgevoerd.
Participatie, overleg en inspraak van direct betrokkenen is een randvoorwaarde, tevens is lokaal eigenaarschap gewenst.

► Plannen voor duurzame energieopwek blijven luchtkastelen wanneer niet wordt gewerkt aan een versterking van het energienet.
De huidige netwerkschaarste beperkt de komst van nieuwe duurzame energiebronnen. Een taak voor de Provincie om de regierol te pakken zodat netbeheerders de netcapaciteit verbeteren en moderniseren.

► In de huidige energiecrisis is het cruciaal om in te zetten op versnellen en versimpelen van bestuurlijke procedures.
De Provincie zet in op minder complexe regelgeving, kortere vergunningsprocedures en faciliteert initiatiefnemers die willen verduurzamen met het aanvragen van subsidies. Het aanvragen van een vergunning voor aardwarmte moet een kwestie van weken of maanden zijn, niet van jaren zoals het nu vaak het geval is. Zodat de glastuinbouwer in Noord-Limburg, de industrie op Chemelot, maar ook elke Limburger die aan de slag wil gaan met isoleren van de spouwmuren aan de slag kan gaan.

► Het Limburgs Energiefonds (LEF) moet ook in toekomst een centrale rol spelen bij de verdere verduurzaming van onze samenleving.
Daarbij moet de nadruk nog meer komen te liggen op de triple helix samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers die gezamenlijk werk maken van de duurzaamheidstransitie. Het LEF moet ook de samenwerking zoeken met de gemeenten die verenigd zijn in de twee Limburgse regionale energiestrategieën zodat we de kansen grijpen voor innovatie en werkgelegenheid.

► In de klimaattransitie wordt veel van ons gevraagd, zeker ook van bedrijven. Een eerste belangrijke stap in verduurzaming ligt in duurzame 'last mile' oplossingen waarbij voor transport van goederen emissiearme transportmiddelen worden gebruikt.
In het belang van onze economische positie moet er door de ligging in de grensregio ook voor worden gewaakt dat deze opgave zo veel als mogelijk samen opgepakt wordt met België en Duitsland. Het gevaar dat banen naar de andere kant van de grens verplaatsen ligt op de loer. Zo wint het klimaat immers niets, en verliest onze economie.

► Provinciale aandacht vraagt de problematiek rondom de glastuinbouw in Noord-Limburg.
Deze ondernemers zitten echt klem omdat de beoogde realisatie van aardwarmte door de Staatstoezicht op de Mijnen is stilgelegd. De Provincie moet samen met de ondernemers en gemeenten werken aan een oplossing voor deze sector en bij de Rijksoverheid aandringen op helderheid voor toekomstige aardwarmteprojecten zodat de glastuinbouw weer toekomstperspectief krijgt.

► De Provincie investeert in innovatieve projecten op het gebied van waterstof (respectievelijk andere energiedragers) en energieopslag.

Nieuwe opslag- en tanklocaties voor waterstof en laadpaalinfrastructuur worden samen met alle gemeenten in heel Limburg gerealiseerd. Ter ondersteuning wordt er een Provinciaal Energie Opslagplan opgesteld. In dat kader vindt ook een verdere verduurzaming plaats van het provinciale wagenpark en wordt bij nieuwe OV concessies ook gericht ingezet op gebruik van elektrische voertuigen of waterstof als brandstof.

► Circulariteit en grondstoffentransitie hebben de toekomst wanneer het gaat om verminderen van grondstofgebruik en innovatie.

Op Limburgse industrieterreinen worden momenteel nog volop fossiele grondstoffen zoals aardgas gebruikt. Door samenwerking tussen ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid moet onze provincie uitblinken met bijvoorbeeld een voortrekkersrol voor Chemelot om in 2050 volledig duurzaam en circulair en daarmee koploper te worden in heel Nederland. Dat vraagt wel om een andere manier van handelen en ruimte in provinciale toekomstplannen, om toegang voor Limburg tot alternatieve energiebronnen buiten onze provinciegrenzen en om inzet van buisleidingen als transportroute voor duurzame energiebronnen.

► De klimaatveranderingen worden voor elke Limburger zichtbaar door toenemende weerextremen.

Een uiterste daarvan is schaarste van water. Voor Limburg moet in samenwerking met lokale overheden en waterschap een beter aanvalsplan komen zodat in de zomermaanden meer water kan worden vastgehouden als drinkwatervoorziening, ter versterking van onze natuur en ter afkoeling voor alle Limburgers.

Vitaal platteland met toekomstperspectief

Limburg kenmerkt zich door unieke natuur en vernieuwingsgezinde agrarische ondernemers. Boeren leveren een belangrijke bijdrage aan onze provinciale economie, aan onze voedselvoorziening en vooral ook de leefbaarheid op het platteland. De agrarische sector heeft de afgelopen jaren onder druk van nieuwe regelgeving en wispelturig beleid vanuit de overheid veel daadkracht moeten laten zien. Daarvoor verdienen ze vooral onze waardering, vertrouwen en waar mogelijk alle ruimte om te ondernemen en te innoveren. Ze verdienen een eerlijk toekomstperspectief in Limburg zodat ze kunnen doen waar ze het beste in zijn. Bijzondere aandacht verdienen daarbij jonge boeren die de afgelopen jaren bijvoorbeeld het ouderlijke bedrijf hebben overgenomen, juist deze generatie mogen we niet in de steek laten.

De provinciale overheid moet voor de boeren in Limburg weer worden gezien als betrouwbare en gelijkwaardige partner. Dat vraagt om een beleid gebaseerd op duidelijkheid, draagvlak en stabiliteit op lange termijn, waarin de agrarische sector de kans krijgt een duurzame transitie te doorlopen. De stikstofdiscussie is naast andere uitdagingen een opgave die ook in toekomst veel zal vragen van boeren. Het raakt velen direct, waardoor de afgelopen jaren door velen de onzekerheid over het voortbestaan als boer werd ervaren. Dat werd de laatste maanden nogmaals op pijnlijke wijze zichtbaar. De agrarische sector mag daarom van de Provincie Limburg verwachten dat bij de uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak vooral wordt gekeken naar maatwerk en toekomstperspectief. Als Limburgse VVD staan wij daarom voor een beleid dat past bij onze boeren en voor een beleid dat wordt gedragen door onze boeren.

► Wat de VVD betreft is duidelijk dat er geen provinciaal beleid voor aanpak van de stikstofopgave kan komen zonder dat daarbij alle relevante partijen aan tafel zitten en we er samen de schouders onder blijven zetten.
Dat betekent dat de Provincie moet inzetten op maatwerk voor elk bedrijf en maatwerk voor elk natuurgebied in samenwerking met de gemeenten. Er is simpelweg geen blauwdruk voor heel Limburg. Natuurlijk zullen ook dan lastige keuzes moeten worden gemaakt, ze worden echter wel samen gemaakt. De aanpak gaat uit van vrijwilligheid, dwingend handelen vanuit de Provincie zelf sluiten wij uit.

► De Limburgse Aanpak voor Stikstofreductie en Natuurverbetering heeft inzichtelijk gemaakt voor welke uitdagingen we staan en laat zien dat maatwerk nodig is om de oorzaken van de stikstofopgave aan te pakken.
Want uit die aanpak blijkt dat voor Noord- en Midden-Limburg geldt dat in deze regio ruim 47% van de stikstofdepositie wordt bepaald door emissies uit het buitenland, voor Zuid-Limburg geldt dit bij 59% van de stikstofdepositie. Limburg is zelf weliswaar netto exporteur van stikstofemissie, maar het buitenland is voor Limburg de grootste boosdoener van de stikstofproblematiek. Voor Limburg kan een oplossing van deze opgave dan ook nooit uitsluitend worden gevonden in maatregelen door de agrarische sector, maar moet voor een groot deel worden gekeken naar samenspraak met buurlanden en maatregelen aldaar.

► Maatwerk is ook gevraagd wanneer het gaat om doelgericht natuurbeheer. Intensief beheer, toegespitst op het specifieke gebied en de omstandigheden, kan de natuur weerbaarder maken bijvoorbeeld tegen stikstof.

Daarom moeten onder andere analyses van de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ook de komende jaren inzicht bieden in de staat van de natuur. Daarbij zijn metingen en ecologische toetsen een nauwkeuriger instrument dan het gebruik van nationale rekenmodellen.

► Agrarische ondernemers krijgen meer ruimte om nevenactiviteiten te ontplooien.

Bijvoorbeeld op het gebied van toerisme en natuurbeheer kan Limburg nog verder groeien. Een mooi voorbeeld is het platform Agrotoerisme in Noord-Limburg waar gemeenten samenwerken met LLTB, MKB Limburg en HAS Hogeschool om ondernemers te ondersteunen. Daarnaast is het als aantrekkelijke provincie voor recreatie om het aanbod van minicampings op het boerenerf uit te breiden. Op het gebied van natuurbeheer is het belangrijk dat boeren dezelfde behandeling krijgen als terreinbeherende organisaties.

► De transitie van de landbouw kan ook een bijdrage leveren aan de verdere verduurzaming van energie.

Biobased grondstoffen, dus gewassen uit landbouw en voedselmiddelindustrie zoals suikerbieten kunnen worden ingezet als energiebron ter vervanging van fossiele brandstoffen. Hier ligt een kans voor de Limburgse landbouw om voortrekker te worden.

► Reactivering van Vliegbasis De Peel kan enorme gevolgen hebben voor de gezondheid van inwoners, leefbaarheid in dorpen en economie van een hele regio in Noord-Limburg.

Dreigende gevolgen voor milieu en natuur, bijvoorbeeld door stikstofuitstoot zullen daarnaast verdere beperkingen kunnen leggen op woningbouw. De gemeentelijke lobby om reactivering van Vliegbasis De Peel tegen te gaan ondersteunen.

Beleefbare natuur

Een fijne groene leefomgeving in balans met wonen en werken is zeer belangrijk voor onze inwoners. De afgelopen jaren is dat nog duidelijker en actueler geworden en is de druk op onze Limburgse natuurgebieden toegenomen. Het is belangrijk het groen te beschermen en tegelijkertijd de mogelijkheden te gebruiken voor recreatief gebruik door inwoners en gasten. Natuurgebieden en de omliggende dorpen en steden moeten meer met elkaar in verbinding komen om zo beleefbare natuur dichtbij onze woongebieden te creëren.

► Wij combineren de aanpak van hoogwaterveiligheid met recreatieve en economische meekoppelkansen.

Na het hoogwater in de zomer van 2021 is het besef er bij alle overheden: dit nooit meer. Wij nemen versneld maatregelen die moeten beschermen tegen wateroverlast en maken daar een koppeling met ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van natuur, recreatie, infrastructuur en economie. Concrete voorbeelden zijn de Lob van Gennep en de verlaging van het dam bij het Lateraalkanaal bij Roermond.

► Natuurbeheer is een van de kerntaken van de Provincie Limburg. Dat vraagt om helder beleid met oog op haalbare doelstellingen.

In Limburg worden dan ook geen nieuwe Natura 2000-gebieden aangewezen. De verdere uitbreiding van het Natuurnetwerk Nederland is eveneens een belemmering voor het Limburgse toekomstperspectief en daarom ongewenst. We moeten beseffen dat de natuur die we in ons land kennen bestaat uit gecultiveerd landschap, door de mens gemaakte en beïnvloedde omgeving. Versterken van de kwaliteit van huidige natuurgebieden heeft wat de Limburgse VVD betreft prioriteit boven het aanwijzen van nieuwe natuurgebieden. We zetten in op natuurherstel, onze mooie natuur nog mooier en robuuster maken in plaats van gebiedsuitbreiding. Daarmee zorgen we ervoor dat ruimte blijft voor economische ontwikkelingen en bouwen van woningen.

► Bij alle natuurgebieden is wat de VVD betreft de toegankelijkheid voor onze inwoners een basisvoorwaarde.

Het is belangrijk dat onze inwoners kunnen genieten van al het moois wat onze provincie te bieden heeft.

► Graag bieden wij ondernemers de ruimte om initiatieven te ontplooien die aansluiten bij onze recreatie- en natuurgebieden.

Zo wordt de waardering voor de natuur juist groter.

► Naast de toenemende druk op de natuurgebieden is bij uitstek de druk op recreatief zwemwater de laatste jaren fors gestegen zoals bij de Maasplassen.
Het is zeer belangrijk dat onze inwoners voldoende en veilig verkoeling kunnen zoeken op bijvoorbeeld warme zomerdagen. Goede kwaliteit van het water is een vereiste.

► Het achterlaten en dumpen van afval in onze natuurgebieden zorgt jaarlijks voor torenhoge kosten bij de Provincie.
Daarom verhogen we boetes en blijven we bij de Rijksoverheid aandringen om kosten voor opruimen van (drugs)dumping te betalen uit het ‘Afpak-fonds’, waar afgepakt geld van criminelen in terugvloeit.

Veiligheid voor leefbaarheid

Thuis voelen in Limburg begint bij het zich veilig voelen in Limburg. Daarom is het belangrijk dat onze inwoners zich op alle vlakken veilig voelen binnen onze provincie. Hier ligt wat betreft de VVD ook een rol weggelegd voor de Provincie Limburg.

► Bestrijding van criminaliteit, intimidatie en ondermijning vanuit de onderwereld is cruciaal voor de leefbaarheid en vitaliteit in onze provincie.
We pakken deze criminaliteit hard aan door versterkt in te zetten op samenwerking tussen overheid, organisaties en instellingen, bijvoorbeeld door uitbreiding van het RIEC (regionaal informatie en expertisecentrum). Dat vraagt echter ook om voldoende financiële middelen vanuit het rijk.

► De grens brengt ons veel goeds, maar wordt ook misbruikt voor criminele activiteiten.
Landelijk wordt bij de verdeling van middelen voor veiligheid en politie, te weinig rekening gehouden met de grotere problematiek in de grensstreek. We spannen ons in om deze scheve verdeling in Den Haag op de agenda te krijgen.

► Om de vitaliteit van landelijke gebieden te borgen, moeten verlaten bedrijfsgebouwen nieuwe bestemmingen kunnen krijgen.
Illegale activiteiten moeten worden aangepakt. Dit speuren we bijvoorbeeld op door middel van drones.

► Vrijkomende agrarische bebouwing vraagt bij het tegengaan van ondermijning bijzondere aandacht.
In het belang van een goede leefbaarheid dient de Provincie extra alert te zijn bij de aan- en verkoop van gronden en bijvoorbeeld bij aanbestedingen.

► Bedreiging of omkoping van politici en ambtenaren wordt nooit getolereerd.
Vandaar dat de Provincie de komende jaren de instrumenten rondom de Wet Bibob moet intensiveren.

► Een toenemende drugscriminaliteit zorgt ook voor stijgende hoeveelheden drugsafval in onze natuurgebieden en langs openbare wegen.
Dat is onacceptabel. De opsporing van dergelijke criminele activiteiten moet de komende jaren verder versterkt worden in samenwerking met de veiligheidspartners, zodat de criminelen hard aangepakt en fors beboet worden.

► Wij willen op het gebied van handhaving een structurele samenwerking met gemeenten en andere instanties, zoals bijvoorbeeld Sportvisserij Limburg en Stichting Limburgs Landschap.

Door handhavers met verschillende bevoegdheden (openbare ruimte en milieu) te combineren hebben we meer slagkracht. Een concreet voorbeeld is de handhaving in het Maasplassengebied. Wij maken hier werk van.

► Daar waar we steeds vaker locaties kennen van grootschalige huisvesting van bijvoorbeeld asielzoekers en statushouders, maar ook arbeidsmigranten, kan het zijn dat enkelen zorgen voor overlast die de gemeentegrenzen overstijgt.

Alhoewel de primaire rol van de Provincie hierbij beperkt is, dient de provinciale overheid gemeenten daar waar nodig wel te ondersteunen om deze problematieken gezamenlijk aan te pakken en zo de leefbaarheid in Limburg te waarborgen.

Laeve in Limburg

Duizenden verenigingen, stichtingen en maatschappelijke organisaties die Limburg rijk is spelen een centrale rol in onze samenleving. Met al hun vrijwilligers maken ze onze provincie uniek, waardoor onze Limburgse cultuur met al haar tradities tot uitdrukking komt. Iets dat we als VVD koesteren. Van harmonieën tot fanfares, van vastelaovend tot het Oud-Limburgse Schuttersfeest. Daarnaast zien we dat ook andere gemeenschapsinitiatieven kunnen groeien tot Limburgse tradities.

► De Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Cultuur en Sport zijn belangrijke schakels om kinderen uit gezinnen met weinig geld te ondersteunen.
Deze fondsen moet de Provincie koesteren zodat alle Limburgse kinderen de kans krijgen om mee te doen aan onderwijs, cultuur en sport.

► Provinciale middelen staan onder druk, vandaar dat bij het verstrekken van subsidies kritischer wordt gekeken of organisaties en instellingen meer eigen inkomsten kunnen genereren, bijvoorbeeld uit sponsoring.
Culturele instellingen in Midden- en Noord-Limburg lopen nu geld mis bij de verdeling van de provinciale gelden, daarom moet een meer evenredige spreiding van financiële middelen over heel Limburg randvoorwaarde zijn voor culturele subsidies.

► De cultuursubsidies die onze provincie vanuit het Rijk ontvangt blijven nog steeds achter op bedragen die de Randstad krijgt.
Deze scheefgroei moet vanuit Den Haag worden aangepakt, vandaar dat de Provincie een sterke lobby moet voeren om de Limburgse belangen hierin te behartigen.

► Voor behoud van onze Limburgse identiteit is het van cruciaal belang dat de Provincie samen met het Rijk een rol blijft spelen bij het instandhouden van cultureel erfgoed en monumentenzorg.
Ons erfgoed laat niet alleen zien wie wij zijn als Limburgers, maar is daarnaast een belangrijk onderdeel van onze toeristische sector en daarmee indirect voor vele banen. Leegstand van monumentale panden is een groot risico voor het onderhoud, vandaar dat met eigenaren wordt gezocht naar nieuwe invullingen.

► We zetten ons in voor de vitaliteit van de Limburgse taal.
De bijzondere ligging van onze provincie maakt dat we er in Den Haag op aandringen om ook grenstaalonderwijs zoals Duits en Frans een volwaardige plek te geven in het curriculum.

Goed onderwijs, mooie banen

In Limburg is het leven in de basis goed. Om dat goede leven te behouden is het zaak dat Limburgers ook in toekomst genoeg geld verdienen. Niet alleen voor een goed bestaan, maar ook om jezelf te kunnen ontplooien en om iets bij te dragen aan de samenleving. Daarom stimuleert de Provincie Limburg een sterke regionale economie met goede verbinding tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven en een diverse en vitale (maak)industrie.

► Het Limburgse midden- en kleinbedrijf is essentieel als banenmotor.
Als het goed gaat met e lokale ondernemers, dan gaat het goed met onze provincie. Wij ondersteunen familiebedrijven en MKB-ondernemers om hun bedrijf toekomstbestendig te maken.

► De vier Brightlands campussen hebben een unieke rol in onze Limburgse economie.
Ze hebben elk hun kracht, snelheid en ontwikkelingsrichting om toekomstbepalend te zijn voor onze provincie. Hier geven we ruimte voor. Het verbinden van ondernemers, innovatie en onderwijs blijft de rode draad.

► Stageplekken zijn belangrijk voor de beroepsbevolking van de toekomst. Wij stimuleren ondernemers in onze provincie om stages aan te bieden.

► De logistieke sector biedt veel kansen voor Limburg.
Logistieke bedrijven zijn van toegevoegde waarde voor onze provincie mits ze meer toevoegen dan alleen gigantische blokkendozen in ons Limburgs landschap.

► We spannen ons maximaal in om de Einstein Telescoop naar Limburg te halen.

► De regio parkstad verdient de status van nationaal programma zoals Rotterdam-Zuid.
Alleen door jarenlange inzet kunnen we gelijke kansen bieden en een impuls geven aan de inwoners van Parkstad die zij verdienen.

► Limburgers kunnen genieten van een frietje of een pèlske, maar we zien ook dat de aandacht verschuift naar gezonde producten uit eigen regio.
We stimuleren het leggen van dwarsverbanden tussen Limburgse ondernemers met gezonde producten en scholen. Zo komen jongeren in aanraking met lekkere, lokale en gezonde voeding.

► Naast de bourgondische levensstijl kenmerkt zich Limburg ook door een unieke quality of life, het totaalplaatje is gewoon goed: mooie dorpen en steden om te wonen, goed onderwijs en leuke banen, uitstekende horeca met veel innovatie en bovenal gezellige Limburgers.

Daar waar bedrijven momenteel kampen met personeelstekorten moeten we anderzijds meer uitdragen dat Limburg het verschil maakt en een geweldige plek is om zich hier te komen vestigen. Wat dat betreft een sleutelprovincie van Nederland.

► Internationale studenten zijn welkom in Limburg.

We stimuleren afspraken tussen gemeenten en onderwijsinstellingen om deze studenten een goede plek te geven en toegankelijke taal- en cultuurlessen. Talent dat we zo vasthouden maakt ons sterker.

► Internationale werknemers zijn voor een deel niet weg te denken in onze regionale economie.

Zij doen werk waar wij waarde aan hechten, maar hun huisvesting blijft vaak problematisch. Wij eisen van werkgevers die gebruik maken van arbeidsmigranten dan ook dat zij zelf zorgdragen voor geschikte huisvesting.

► Als inwoner van deze grensprovincie werk je misschien in België of Duitsland, of heb je collega's die voor werk naar Nederland komen maar in België of Duitsland blijven wonen.

Dat is een kracht voor onze provincie. We blijven ons inzetten voor harmonisatie van wetgeving op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid opdat er zo min mogelijk barrières zijn voor grensarbeid.

► In navolging van de landelijke overheid blijven wij gemeenten helpen bij de transformatie van binnenstedelijke gebieden.

Waar ruimte is om te wonen, een prettig leefklimaat heeft en gewerkt wordt aan klimaatadaptatie.

► Bij een goede ruimtelijke ordening door de Provincie hoort het zorgen voor een schone bodem en schoon water.

Dit, en het leefbaar houden van ons platteland zijn randvoorwaarden voor een zorgvuldige huisvesting van datacentra en distributiecentra.

ZUYD
TROTS
op onze opleidingen
ZUYD
TROTS

Dienstbare overheid

Politiek is voor veel inwoners een ver-van-mijn-bed-show. En als de politiek in het nieuws komt, dan is dat te vaak in een negatief daglicht. Dan gaat het al snel over verbroken beloftes, botsende ego's of instabiliteit. Net als ieder mens worden in de politiek er fouten gemaakt. De komende vier jaar verdienen de Limburgers een stabiele overheid die eerlijk is over wat er (niet) kan en wat er (toch) mis ging.
Bovendien staat met de aanstaande Provinciale Statenverkiezingen er echt iets op het spel: Hoe richten we Limburg in? Hoe gaan we om met stikstof? Woningbouw? En ondernemers? Oftewel: Hoe bieden we nieuwe houvast in onzekere tijden. Dat is altijd kiezen binnen schaarste. Maar de Limburgers mogen wel rekenen op een politiek en overheid die zich dienstbaar opstelt en het beste met hen voor heeft.

► Wij willen geen verhoging van de provinciale belastingen: het leven is al duur genoeg.
In de komende periode zal waarschijnlijk het provinciale belastingstelsel landelijk herzien worden. Uitgangspunt voor de VVD is dat we de lasten voor inwoners zo laag mogelijk houden.

► De financiële positie van de Provincie staat onder druk.
Vandaar dat een focus is vereist op de taken die daadwerkelijk thuishoren bij de provinciale overheid. Het blijven uitvoeren van taken die een verantwoordelijkheid zijn van andere overheden is niet meer van deze tijd. In dit kader moet onder meer kritisch worden gekeken naar de toekomstbestendigheid van het provinciale uitgavenpatroon.

► De druk op gemeenten is de afgelopen jaren continu gestegen door verdere decentralisatie van nationale taken naar het lokaal bestuur.
Voor de Provincie de belangrijke taak om daarbij goed toezicht te blijven houden op solide overheidsfinanciën en een kwalitatief goed bestuur in alle Limburgse gemeenten. Wanneer de kwaliteit van lokaal bestuur onder druk komt te staan kan regionale samenwerking en uiteindelijk opschaling een uitkomst bieden, maar verdere herindeling van gemeenten is geen doel op zich voor de Provincie.

► Het streven naar een kosteneffectieve organisatie, toegerust op haar taken is een belangrijk streven voor de Provincie.
Daarbij wil de VVD ervoor waken dat niet voor elk vraagstuk een eigen subsidieregeling wordt gecreëerd. Het ontwikkelen van partnerschappen tussen (lokale en provinciale) overheid, onderwijs en ondernemers is een kans om bewuster om te gaan met gemeenschapsgeld en daarbij tevens te zorgen voor meer lokaal draagvlak van provinciale uitgaven. Dat vraagt onder meer voor afstappen van uniform beleid voor heel Limburg, inclusief geldstromen, en juist meer maatwerk voor de diversiteit in de regio's. Goede voorbeelden zijn de Regio Deals in Noord-Limburg en Parkstad waarbij de Rijksoverheid samen met Provincie en gemeenten de mouwen hebben opgestroopt om gezamenlijk fors te investeren in die regio's. Andere voorbeelden zijn de NOVEX gebieden rondom

De Peel en Zuid-Limburg waarbij Rijk, Provincie en gemeenten gezamenlijk optrekken in een gebiedsgerichte aanpak. Wat de VVD betreft moet de Provincie voorop lopen om bij toekomstige nationale programma's zoals de Regio Deals proposities met alle Limburgse regio's uit te werken om te komen tot nationale investeringen op lokaal niveau.

► Voor het waarmaken van provinciale ambities zijn de eigen middelen van de Provincie vaak niet toereikend.
Het verkrijgen van meer financiering vanuit het Rijk, maar ook vanuit de EU vraagt om een versterking van de werving bij nationale en europese fondsen. Alle Limburgers en onze ondernemers hebben baat bij een Provincie die de juiste fondsen over de grenzen weet te vinden.

► We richten een Limburgse ombudsstichting op die er op gericht is patronen in klachten van Limburgse inwoners inzichtelijk te maken en aan te kaarten bij het Provinciale bestuur.
We nodigen gemeenten uit hier in mee te doen.

Verkiezingsprogramma 2023